

Mehrsprachige Info

Pravidlá pre malých podnikateľov

Kleinunternehmerregelung

Malí podnikatelia spadajú pod tzv. neúplné oslobodenie od DPH. To znamená:

- Nemusia daňovému úradu platiť DPH zo svojich príjmov (=>vo vydaných faktúrach neuvádzajú DPH)
- Na druhej strane si z výdavkov nemôžu odrátať daň na vstupe (=>odpočet dane na vstupe z prijatých faktúr nie je možný)

Kto je malý podnikateľ?

Malí podnikatelia sú podnikatelia, ktorí svoje podnikanie prevádzkujú v tuzemsku (majú do 31.12.2016 bydlisko alebo sídlo v Rakúsku) a ktorých ročný obrat nepresahuje 30 000,- € ročne.

Rozhodujúci je celkový ročný obrat. Ak vykonávate rôzne podnikateľské činnosti (napr. výkon živnosti, prenájom, poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo), obraty treba zrátať. Ročný obrat paušalizovaného poľnohospodárskeho a lesohospodárskeho podniku sa pritom odhaduje ako 1,5-násobok odhadnej sumy.

Do tejto hranice nespádajú

- obraty z pomocných obchodov (predaj investičného opotrebitelného majetku) a predaj majetku
- dovozy,
- nadobudnutie v rámci spoločenstva a
- obraty, pri ktorých daňový dlh prechádza na malých podnikateľov,

ako aj od 1.1.2017 početné od dane oslobodené obraty, ako

- obraty z v tuzemsku platných úradných cenín vo výške vytlačenej hodnoty
- dodávka investičného zlata v určitých formách
- odmeňovanie členov dozornej rady, správnej rady alebo iných osôb poverených kontrolou vedenia spoločnosti, ktorým bola táto funkcia zverená
- určité obraty zo stávk
- za určitých podmienok obraty z obchodov so slepcami
- obraty súkromných škôl
- obraty súkromných učiteľov
- obraty z organizovania besied
- obraty zo stavebného sporenia a agentov poisťovní
- obraty neziskových športových klubov
- obraty pestúnov a opatrovateliek detí alebo adoptívnych rodičov
- obraty rôznych domovov
- obraty osôb, ktoré vykonávajú rôzne zdravotnícke povolania (napr. aj maséri)
- obraty zubných technikov
- obraty získané prepravou chorých osôb
- obraty orgánov verejného práva alebo neziskových organizácií z prevádzky divadiel, hudobných a speváckych vystúpení, múzeí, botanických alebo zoologických záhrad alebo prírodných parkov,
- obraty z dodávky predmetov, na ktoré si podnikateľ pri nákupe nemôže uplatniť odpočet dane na vstupe,

Na výpočet hranice treba odrátať DPH, aj keď malý podnikateľ nemusí odvádzať DPH.

Príklad:

Celkové príjmy podnikateľa v roku 2020 sú 40 400,- € a majú dve zložky:

Príjmy z činnosti ako samostatne zárobkovo činný grafik: 36 000,- €

Príjmy z prenájmu bytu: 4 400,- €

Ak by sa nezohľadnili pravidlá pre malých podnikateľov, obrat z podnikania by podliehal 20 % dani a obrat z prenájmu 10 % dani.

Čistý obrat rozhodujúci pre hranicu pre malých podnikateľov sa vypočíta takto:

Prevádzkové obraty 36 000,- € / 1,2 = 30 000,- €

Prenájom 4 400,- € / 1,1 = 4 000,- €

Čistý obrat 34 000,- €

Podnikateľ si môže uplatniť pravidlá pre malých podnikateľov.

Raz za päť rokov môže hranicu prekročiť o maximálne 15 %. Pre časové obdobie po 1.1.2020 platí výnimka, že toto tolerančné pravidlo sa môže uplatniť aj potom, keď tolerančná hranica platná pred 1.1.2020 bola už raz využitá počas predchádzajúcich štyroch rokov.

Príklad:

Podnikateľ dosiahne (čisté) obraty podliehajúce bežnej daňovej sadzbe v nasledovnej výške:

- Obraty v roku 2017: 20 000,- €
- Obraty v roku 2018: 33 000,- €
- Obraty v roku 2019: 20 000,- €
- Obraty v roku 2020: 39 000,- €
- Obraty v roku 2021: 44 000,- €

V roku 2020 sa ďalej uplatnia pravidlá pre malých podnikateľov, aj keď tolerančná hranica platná do 31.12.2019 v rámci päťročného posudzovaného obdobia už bola raz (v roku 2018) prekročená. V roku 2020 uskutočnené prekročenie novej hranice pre malých podnikateľov vo výške 35 000,- € leží v rámci 15-percentnej tolerancie (max. 40 250,- €) a platí ako prvé prekročenie hranice obratu počas 5 kalendárnych rokov.

Až v roku 2021 pri novom prekročení hranice obratu dôjde k vypadnutiu z pravidiel pre malých podnikateľov.

Aké obraty sú nezdaniteľné?

Pod oslobodenie od DPH spadajú dodávky a iné služby, ktorých miesto dodania alebo poskytovania služieb leží v tuzemsku, ďalej obraty z pomocných obchodov a predaj majetku. Neoslobodené sú nadobudnutia v rámci spoločenstva, dovozy a služby zahraničných podnikateľov, ktorých miesto poskytovania služieb leží v Rakúsku a daňový dlh prechádza na malého podnikateľa (Reverse Charge).

Upozornenie:

Na obraty s miestom dodania alebo plnenia v zahraničí sa nariadenie o malých podnikateľoch nevzťahuje, a preto sú pravidelne zdaniteľné v zahraničí.

Majú malí podnikatelia nárok na odpočet dane na vstupe?

Oslobodenie malých podnikateľov je tzv. neúplné oslobodenie od dane. Tzn., že v zásade si nemôžu odpočítať DPH z nákladov ako daň na vstupe.

Možnosť voľby povinnosti platiť DPH

Ak oslobodenie od DPH považujete za nevýhodné (napr. pre vysokú daň na vstupe vo fáze založenia alebo ak sú zákazníci najmä podnikatelia s právom na odpočet dane na vstupe), môžete sa ho vzdať (vyhlásenie o voľbe).

Oznámenie o tom, že sa vzdávate oslobodenia, treba daňovému úradu oznámiť písomne (formulár U12, k dispozícii na internetovej stránke Spolkového ministerstva financií).

Vyhlasenie o voľbe môžete odovzdať dovtedy, kým nenadobudne účinnosť výmer DPH. Potom ste viazaný najmenej na rok, v ktorom ste odovzdali vyhlásenie, a na ďalšie štyri roky. Vyhlasenie o voľbe môžete odvolať až po uplynutí tejto doby viazanosti. Odvolanie treba podať do posledného dňa prvého kalendárneho mesiaca toho kalendárneho roka, od ktorého má platiť.

Príklad:

Malý podnikateľ M vydá vyhlásenie o voľbe za rok 2015.

Do roku 2019 (vrátane) musí MP odvádzať DPH. MP môže vyhlásenie o voľbe odvolať najskôr od kalendárneho roka 2020 (odvolacia lehota do 31. 1. 2020). Ak odvolanie nepodá, povinnosť odvádzať DPH naďalej platí. Po uplynutí doby viazanosti má teda len jeden mesiac na to, aby podal vyhlásenie o odvolaní!

Účinok včasného vyhlásenia (vykonanie voľby/odvolanie) sa vzťahuje vždy k prvému januáru požadovaného roka. S obratmi uskutočnenými pred začiatkom účinnosti vyhlásenia sa zaobchádza podľa pravidiel, ktoré boli aktuálne platné predtým. Toto platí aj v prípade, že fakturácia alebo platba prebehli až po začiatku účinnosti vyhlásenia. V predbežnom oznámení dane z obratu a v ročnom priznaní k dani z obratu je ich však treba zohľadniť (až) v tom období, v ktorom vznikol daňový dlh.

Príklad:

Podnikateľ (skutočný daňovník) sa ako malý podnikateľ od 1.1.2020 vzdáva oslobodenia od dane z obratu. V decembri 2019 poskytne ešte rakúskemu zákazníkovi službu v oblasti elektronického spracovania dát. Fakturácia prebehne až v januári 2020 a platba až vo februári 2020.

Riešenie:

Kedže služba v oblasti elektronického spracovania dát bola poskytnutá ešte v čase, kedy bol jej poskytovateľ malý podnikateľ oslobodený od dane z obratu, zostáva oslobodená od dane aj napriek tomu, že od 1.1.2020 bola zvolená daňová povinnosť. Preto nesmie byť účtovaná žiadna daň z obratu. Obrat je nutné zapísať v predbežnom oznámení dane z obratu za február/za prvý štvrtrok 2020, a to pod kódom 000 a pod kódom 016.

Úprava dane na vstupe

Ak si namiesto oslobodenia od DPH zvolíte povinnosť platiť DPH, môžete vykonať pozitívnu úpravu dane na vstupe. To znamená: Na obežný majetok si môžete dodatočne uplatniť celú daň na vstupe. (Pomerne) dodatočné uplatnenie na investičný majetok je možné vtedy, ak nadobudnutie (výroba) prebehlo v opravnom období. Opravné obdobie pri hnutelnom investičnom majetku trvá päť rokov a pri nehnuteľnom dvadsať rokov. Pre nehnuteľný hospodársky majetok, ktorý sa 31. 3. 2012 už používal ako investičný majetok, trvá opravné obdobie desať rokov. Pre každý rok, ktorý chýba do úplného opravného obdobia, sa môže dodatočne uplatniť pätina, desatina, resp. dvadsatina dane na vstupe.

Príklad:

Malý podnikateľ v roku 2017 kúpi stroj za 20 000,- €, k čomu pribudne DPH vo výške 4 000,- €. Od roku 2020 sa podnikateľ rozhodne platiť DPH.

Môže sa uplatniť dodatočná daň na vstupe vo výške 1 600,- € (t. j. dve pätiny zo 4 000,- €), z toho 800,- € v roku 2020 a 800,- € v roku 2021.

Ak si namiesto povinnosti platiť DPH zvolíte oslobodenie od DPH, daňovému úradu musíte vrátiť príslušné sumy dane na vstupe.

Úprava odpočítanej dane pri investičnom majetku sa nevykonáva vtedy, keď upravovaná odpočítaná daň neprevýši sumu 60 € za rok a investičný majetok.

Malí podnikatelia na vnútornom trhu

Malých podnikateľov oslobodených od DPH sa pri pohybe tovaru a služieb na vnútornom trhu týka niekoľko osobitných pravidiel:

A.) Preprava tovaru medzi podnikmi

Exportujete“ tovar v priestore EÚ, nevykonávate žiadne dodávky v rámci spoločenstva, pretože osobné oslobodenie od dane ako malého podnikateľa má prednosť pred oslobodením dodávky v rámci spoločenstva od dane. Dodávajúci malý podnikateľ nepotrebuje v tomto prípade žiadne IČ DPH, dodávka sa nezaznamenáva do súhrnného hlásenia. Tak nie je žiadny rozdiel oproti tuzemskej dodávke. Ak „importujete“ tovar z krajín EÚ a pritom neprekročíte príjmovú hranicu („importy“ tovaru v predchádzajúcom, resp. aktuálnom kalendárnom roku max. do 11 000,- €), nejde o nadobudnutie v rámci spoločenstva. V ostatných členských štátoch EÚ vás budú považovať za súkromnú osobu. Dodávateľ vám zaúčtuje DPH príslušného štátu. Dodávateľ vám vyfakturuje rakúsku daň z obratu (nová úprava zásielkového () obchodu od 1.7.2021) a ani tu nemáte nárok na odpočet dane na vstupe.

V prípade prekročenia alebo vzdania sa príjmovej hranice platí:

- Potrebujete IČ DPH, ktoré musíte oznámiť dodávateľovi z EÚ.
- Dodávateľ z EÚ musí vystaviť netto faktúru (dodávka tovaru oslobodená od dane v rámci Spoločenstva).
- Musíte zdaňiť nadobudnutie v rámci spoločenstva; tzn. musíte si sami vypočítať DPH z netto faktúry (daň z príjmu).
- Dovoznú daň z príjmu musíte zaplatiť daňovému úradu, pretože malí podnikatelia nemajú nárok na odpočet dane na vstupe.

Príjmovej hranice sa môžete vzdať prostredníctvom bližšie nešpecifikovanej žiadosti. Aj používanie IČ DPH sa považuje za zrieknutie sa príjmovej hranice. Platí pre „importy“ zo všetkých krajín EÚ. Vzdanie sa príjmovej hranice je záväzné na dva kalendárne roky.

Tip:

Vzdanie sa príjmovej hranice má zmysel len vtedy, ak dovážate najmä tovar z krajín EÚ, v ktorých je DPH vyššia ako v Rakúsku.

B.) Preprava tovaru pre súkromné osoby (zásielkový obchod)

Od 1.7.2021 platia pre zásielkový obchod v rámci Európskej Únie nové pravidlá. Obraty podliehajú od prvého eura dani v krajine určenia.

Z tejto zásady existuje výnimka len pre podnikateľov, ktorých obrat zo zásielkového obchodu nepresahuje čiastku 10 000 EUR v rámci celej EÚ (pozri tiež odkaz - zásielkový obchod v rámci EÚ). V tomto prípade sú obraty zdaniteľné v krajine odoslania. Pre drobného podnikateľa to znamená, že s obratmi môže naďalej zaobchádzať ako s nezdaňovanými.

Ak dôjde k prekročeniu limitnej čiastky 10 000 EUR, musia byť obraty v krajine určenia zdanené príslušnou platnou sadzbou dane. Pre daňové priznania a platby finančným úradom ponúka zjednodušenie systém OSS Európskej Únie. Na registráciu v systéme EÚ OSS prostredníctvom platformy Finanzonline potrebuje drobný podnikateľ číslo platcu dane z obratu (UID-Nummer), o ktoré je potrebné neformálne požiadať príslušný finančný úrad.

C.) Pohyb služieb

Ak rakúsky malý podnikateľ poskytne inú službu podnikateľovi v ostatných členských štátoch EÚ, tak sa najskôr musí určiť miesto poskytovania služieb. Ak leží v zahraničí, tak dochádza k prechodu daňového dlhu na zahraničného príjemcu služieb (Reverse Charge). Preto nie je potrebná žiadna registrácia v danej krajine, avšak táto služba sa musí uviesť do súhrnného hlásenia. Podmienkou je, že malý podnikateľ si na tento účel podá žiadosť o IČ DPH.

Opačný postup platí, ak malý podnikateľ prijme iné plnenie od podnikateľa z iného členského štátu EÚ, ktorý nemá sídlo ani stálu prevádzku v Rakúsku, a toto je zdaniteľné a podlieha dani v Rakúsku V tomto prípade prechádza daňová povinnosť na rakúskeho malého podnikateľa.

Dôležité:

Malý podnikateľ musí daňový dlh ohlásiť a zaplatiť. Odpočet dane na vstupe k tomu nepatrí.

Ďalšie informácie týkajúce sa exportu a importu služieb nájdete v informačných letákoch „Služby pre zahraničných podnikateľov - B2B služby“ a „Služby zahraničným súkromným zákazníkom - B2C služby“.

Zmena od 1. 1. 2019

Vezmite do úvahy, že pre elektronické služby poskytované koncovým spotrebiteľom v rámci EÚ je od 1.1.2019 stanovený limit v sume 10 000 €. Viac informácií nájdete v informačnom hárku „Služby zahraničným súkromným zákazníkom - služby B2C“.

Pravidlá pre malých podnikateľov a IČ DPH

Daňový úrad poskytuje IČ DPH malým podnikateľom oslobodeným od DPH len na požiadanie.

Potrebný formulár žiadosti U15 nájdete na internetovej stránke Spolkového ministerstva financií.

Vo formulári musíte preukázať, prečo potrebujete IČ DPH. Dôvodom môže byť to, že ste prekročili stanovený limit pre nadobudnutie/plnenie alebo ste sa vzdali uplatnenia stanoveného limitu pre nadobudnutie/plnenie, alebo ste prijali, resp. poskytli iné cezhraničné plnenia, pri ktorých musí byť daňová povinnosť nutne prenesená na príjemcu plnenia.

Upozornenie:

Ak si zvolíte povinnosť odvádzať DPH, daňový úrad vám IČ DPH poskytne automaticky.

Predpisy o vystavovaní faktúr

Dôležité:

Ak sa rozhodnete pre oslobodenie od DPH, nesmiete vo svojich zahraničných faktúrach vykazovať žiadnu DPH. Ak tak urobíte, hoci ste nepodalí vyhlásenie o voľbe, ste dlžníkom DPH (daňový dlh podľa faktúry bez možnosti odpočtu dane na vstupe).

Na rozdiel od iných podnikateľov nemusíte na svojich faktúrach uvádzať IČ DPH. Musíte však uviesť odkaz na oslobodenie od dane. Možný je aj dodatok: „Oslobodený od DPH na základe pravidiel pre malých podnikateľov“.

Povinnosť platiť DPH v prípade malých podnikateľov oslobodených od dane

Keďže dodávky tovaru a služieb sú oslobodené od DPH, malí podnikatelia zvyčajne nemajú povinnosť odvádzať DPH. Existujú však výnimky:

- Účtovanie DPH (daňový dlh podľa faktúry) je zakázané
- pri zdaniteľnom nadobúdaní tovaru v rámci Spoločenstva, ak dôjde k prekročeniu príjmovej hranice alebo ak sa podnikateľ vzdal uplatňovania príjmovej hranice
- pri službách od zahraničných firiem, ak sa miesto plnenia nachádza v tuzemsku (Reverse Charge – RC)
- pri tuzemských dodávkach zahraničných podnikateľov (metóda odpočtu)
- pri určitých zahraničných obratoch (napr. pri elektronických službách koncovým spotrebiteľom v EÚ, ktoré prekračujú limit na poskytované služby v sume 10 000 € (od 1.1.2019))

Predbežné hlásenie o DPH a ročné priznanie

Malí podnikatelia oslobodení od DPH nemusia daňovému úradu podávať predbežné hlásenie o DPH, ak na to nie sú vyzvaní.

Pre obdobia predbežného hlásenia, za ktoré treba zaplatiť DPH (napr. z dôvodu zdaniteľného nadobudnutia tovaru v rámci Spoločenstva – pozri časť Pohyb tovaru vyššie), sa musí vypracovať interné predbežné hlásenie o DPH. Na tento účel možno použiť úradné tlačivo (formulár U30 – k dispozícii na internetovej adrese www.bmf.gv.at) alebo vlastný formulár s rovnakým obsahom. Interné predbežné hlásenie o DPH zostane vo vašich účtovných záznamoch.

Malí podnikatelia oslobodení od DPH v zásade nemusia podávať ani ročné priznanie DPH. Ročné priznanie DPH je potrebné podať iba vtedy, ak bolo v zdaňovacom období (kalendárny rok) treba zaplatiť DPH (napr. z dôvodu zdaniteľného nadobudnutia tovaru v rámci Spoločenstva).

Ak ste si zvolili povinnosť platiť daň, platia všeobecné pravidlá zákona o DPH. Bližšie informácie nájdete v našich informačných letákoch Predbežné hlásenie o DPH a Ročné priznanie DPH.

Úskalia pravidiel pre malých podnikateľov

Najväčší problém spočíva v tom, že na začiatku činnosti nedokážete s istotou povedať, či príjmovú hranicu v aktuálnom roku prekročíte. Napriek tomu sa musíte hneď rozhodnúť, či budete vo faktúrach vykazovať DPH.

Príklad:

Podnikateľ M sa domnieva, že v prvom roku svojej činnosti hranicu ani zďaleka nedosiahne. Keďže jeho zákazníkmi sú súkromné osoby, nechce odvádzať DPH, a preto ju vo faktúrach nevykazuje. Z dôvodu neočakávane dobrého priebehu podnikania jeho obrat už v septembri prekročí tolerančnú hranicu.

V dôsledku toho sa všetok obrat prvého roka stane so spätnou platnosťou zdaniteľným. Záleží od občianskoprávnej dohody, či môže podnikateľ svojim súkromným zákazníkom dodatočne zaúčtovať DPH.

Ďalší problém predstavuje dlhá doba viazanosti vyhlásenia o voľbe (päť rokov).

Na zabránenie problémom v súvislosti s pravidlami pre malých podnikateľov je dôležité čo najpresnejšie odhadnúť budúci vývoj podnikania.

Tip!

Ak sú vašimi zákazníkmi prevažne podnikatelia s právom na odpočet dane na vstupe, mali by ste si zvoliť povinnosť platiť DPH. Pre vášho zákazníka je to výhodné – DPH pre neho nepredstavuje nákladovú položku. Ak by ste si vybrali oslobodenie od DPH, pri kalkulácii cien by ste museli zohľadniť neodpočítateľnú daň na vstupe. Váš zákazník by preto musel zaplatiť vyššiu cenu. Výhoda spočíva v tom, že odpadá riziko prekročenia hranice pre malých podnikateľov. Okrem toho si ešte môžete uplatniť odpočet dane na vstupe.

Ak sa rozhodnete pre oslobodenie od DPH, musíte dôsledne dbať na to, aby ste neprekročili hranicu.

Odpočet dane na vstupe v prípade vykazovania DPH bez vyhlásenia o voľbe

Často sa naskytá otázka, či si zákazníci malých podnikateľov môžu odpočítať DPH, ktorá je uvedená na faktúre, ako daň na vstupe, ak malý podnikateľ nepodá vyhlásenie o voľbe a DPH neodvádza.

Z administratívnej praxe vyplýva, že je to možné len vtedy, ak faktúra obsahuje všetky zákonom požadované údaje (vrátane IČ DPH) a pre zákazníka nie je očividné, že malý podnikateľ vedome neodviedol DPH daňovému úradu. Na zabránenie pochybnostiam pri finančnej kontrole môže byť užitočné, ak si zákazník nechá predložiť daňové číslo malého podnikateľa a jeho vyhlásenie o voľbe.

Zúčtovanie s dobropisom

Ak zákazník za službu malého podnikateľa vystaví dobropis, nemôže si odpočítať daň na vstupe, ak malý podnikateľ neodovzdal vyhlásenie o voľbe.

Stand: 10.11.2021